

Ссылка на видеоролик: <https://www.youtube.com/watch?v=8xgKJTbRckc&t=1098s>

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің 2023 жылғы қызметі туралы

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет 2022 жылы мемлекетке 600 миллиард теңгеден астам қаржы қайтарды

Ағымдағы жылы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет 600 миллиард теңгеден астам сомаға заңсыз алынған мүліктік активтер мен қаражатты мемлекетке қайтаруды қамтамасыз етті.

Оларға құны жоғары жылжымайтын мүлік, қымбат көліктер, асыл металдар мен зергерлік бұйымдар, қолма-қол ақша жатады.

Сондай-ақ, елімізде және шетелде жалпы құны 360 миллиард теңгеден асатын жылжымайтын мүліктер, автокөліктер мен қаражаттар орнатылып, жақын арада мемлекет меншігіне қайтарылады.

Қайтарылған барлық активтер Елбасының тапсырмасы бойынша мектеп құрылысына бағытталады.

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заң күшейтілді

Осы жылдың 3 қаңтары Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес және мемлекеттік қорғауға жататын адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңға қол қойды.

Қабылданған түзетулер сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы одан әрі жетілдіруге, оның ішінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алудың жаңа құралдарын енгізу, құқықтық олқылықтарды жоюға бағытталған.

1. Негізсіз баю үшін жауаптылық мемлекеттік қызметшілердің, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдардың шығыстары мен кірістерінің сақталуын бақылау арқылы енгізіледі. Декларацияларды салыстыру нәтижелері бойынша лауазымды тұлғаның шығыстары мен кірістері арасындағы алшақтық үшін фискалдық және мансаптық санкциялар қолданылады.

Әрбір жағдайда мемлекеттік қызметшіге шығыстардың заңдылығын растау мүмкіндігі беріледі. Егер ол мұны орындамаса, сәйкессіздік сомасының 90% мөлшерінде айыппұл түріндегі әкімшілік жауапкершілікке тартылады. Елеулі сәйкессіздікпен, атап айтқанда, шенеуніктің жылдық табысынан асып кеткен жағдайда, айыппұлдан басқа, ол теріс себептермен жұмыстан босатылады.

Камералдық бақылау шеңберінде негізсіз баю фактілерін анықтау мемлекеттік кірістер органдарына жүктеледі.

Қағидалар мемлекеттік қызметшілерге, оларға теңестірілген адамдарға және олардың жұбайларына қатысты болады.

Халықты жалпыға бірдей декларациямен толық қамтуды ескере отырып, романды енгізу мерзімі 2027 жылға белгіленді.

Айта кету керек, негізсіз баю үшін жауапкершілікті енгізу Қазақстан 2008 жылы ратификациялаған БҰҰ-ның сыбайлас жемқорлыққа қарсы конвенциясының талаптарының бірі болып табылады.

2. Сыбайлас жемқорлық фактілері туралы хабарлаған тұлғаларды қорғау шаралары күшейтілді. Түзетулер мұндай адамдардың еңбек құқықтарын қорғауға бағытталған. Бұл адамдарды тәртіптік комиссияның немесе басқа алқалы органның ұсынымдарынсыз тәртіптік жауапкершілікке тартуға, қызметінен босатуға немесе басқа қызметке ауыстыруға болмайды.

Бұл ретте мемлекеттік орган немесе ұйым алқалы органның отырысына қатысу үшін Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің өкілін шақыруға міндетті болады.

Бұл тұлғалар туралы құпия ақпаратты қорғау шаралары да мұндай ақпаратты жария еткені үшін қылмыстық жауапкершілікті енгізу арқылы күшейтілетін болады. 2023 жылы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет кәсіпкерлерді қорғауға арналған «Бизнеске жол» жобасын іске қосты.

Жобаның мақсаты – кәсіпкерлерге түрлі әкімшілік кедергілерді, қағазбастылықтағы қағазбастылықты еңсеруге көмектесу, мемлекеттік қызметшілер қабылдайтын шешімдердің мерзімдерінің сақталуын және ашықтығын қамтамасыз ету. Негізгі хабар – сөзден іске.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет жер телімдерін рәсімдеу, сәулет және басқа да бақылаушы құрылымдардан рұқсат алу, коммуникацияларды қосу, сондай-ақ түрлі мемлекеттік қолдау шараларын (несие, грант, субсидиялар) алу кезінде кәсіпкерлер кездесетін нақты проблемаларды шешуді жоспарлап отыр.

Әсіресе, осы мақсатта өңірлерде бизнес сұраныстарын қабылдайтын платформалар мен байланыс арналары ашылды. Аумақтық басқарма басшылары Facebook желісіндегі парақшалары арқылы хабарлама алады.

О деятельности Антикоррупционной службы в 2023 году

Свыше 600 млрд тенге возвращено государству Антикоррупционной службой в 2022 году

Антикоррупционной службой в текущем году обеспечен возврат государству незаконно приобретенных имущественных активов и денежных средств на сумму свыше 600 млрд тенге.

В их число входят: дорогостоящая недвижимость, люксовые автомобили, драгоценные металлы и ювелирные изделия, а также в наличные денежные средства.

Кроме того, в стране и за рубежом установлены и в ближайшее время будут возвращены государству недвижимость, автомобили и денежные средства на общую сумму свыше 360 млрд тенге.

Все возвращенные активы, по поручению Президента, будут направлены на строительство школ.

Усилен Закон «О противодействии коррупции»

3 января т.г. Главой государства подписан Закон «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам противодействия коррупции и обеспечения безопасности лиц, подлежащих государственной защите».

Принятые поправки направлены на дальнейшее совершенствование антикоррупционного законодательства, в том числе через введение новых инструментов превенции коррупции, устранение правовых пробелов.

1. Вводится *ответственность за необоснованное обогащение* через контроль за соответствием расходов и доходов государственных служащих, а также приравненных к ним лиц. За несоответствие расходов чиновника его доходам по итогам сопоставления деклараций будут применяться фискальные и карьерные санкции.

В каждом случае госслужащему будет даваться возможность подтвердить законность расходов.

Если он не сможет этого сделать, наступит административная ответственность в виде штрафа в размере 90% от суммы расхождения. При значительном расхождении, а именно превышении годового дохода чиновника, помимо штрафа он подлежит увольнению по отрицательным мотивам.

Выявление фактов необоснованного обогащения возложено на органы государственных доходов в рамках камерального контроля.

Распространяться нормы будут на госслужащих, приравненных к ним лиц и их супругов.

Срок введения новеллы определен на 2027 год, с учетом полного охвата населения всеобщим декларированием.

Следует отметить, что введение ответственности за необоснованное обогащение является одним из требований Конвенции ООН против коррупции, ратифицированной Казахстаном в 2008 году.

2. Усилены *меры защиты лиц, сообщивших о фактах коррупции*. Поправки направлены на защиту трудовых прав таких лиц. Данные лица не могут быть привлечены к дисциплинарной ответственности, уволены с должности или переведены на другую должность без рекомендаций дисциплинарной комиссии или иного коллегиального органа.

При этом государственный орган или организация будут обязаны приглашать представителя Антиторрупционной службы для участия в заседании коллегиального органа.

Также усилятся меры защиты конфиденциальной информации об этих лицах путем введения уголовной ответственности за разглашение такой информации.

В 2023 году Антиторрупционной службой запущен проект по защите предпринимателей – «Дорогу бизнесу»

Цель проекта – помогать предпринимателям в преодолении различных административных барьеров, волокиты при оформлении документов, обеспечить соблюдение сроков и прозрачности принимаемых госслужащими решений. Основной посыл – от слов к делу.

Антиторрупционная служба планирует заниматься решением конкретных проблем, с которыми сталкиваются предприниматели при оформлении земли, получении разрешений от архитектуры и других контролирующих структур, подключении коммуникаций, а также получении различных мер господдержки (кредиты, гранты, субсидии).

Специально с этой целью в регионах открыты площадки и каналы связи для приема обращений бизнеса. Руководители территориальных департаментов принимают сообщения через свои Facebook страницы.